

Środa, 3 lutego 2016 r.

P8_TA(2016)0041

Negocjowanie porozumienia w sprawie handlu usługami (TiSA)

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 3 lutego 2016 r. zawierające zalecenia Parlamentu Europejskiego dla Komisji Europejskiej w sprawie negocjacji porozumienia w sprawie handlu usługami (TiSA) (2015/2233(INI))

(2018/C 035/06)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Układ ogólny w sprawie handlu usługami (GATS) ⁽¹⁾, który wszedł w życie w styczniu 1995 r. w wyniku negocjacji Rundy Urugwajskiej w ramach WTO,
- uwzględniając sprawozdanie z dnia 21 kwietnia 2011 r. dotyczące specjalnej sesji negocjacyjnej w sprawie handlu usługami ⁽²⁾, przedstawione w Komitecie ds. negocjacji handlowych WTO przez przewodniczącego Rady ds. Handlu Usługami WTO, ambasadora Fernanda de Mateo,
- uwzględniając oświadczenie grupy „prawdziwych przyjaciół umowy o handlu usługami” (RGF) z dnia 5 lipca 2012 r. ⁽³⁾,
- uwzględniając dyrektywy UE w sprawie negocjacji porozumienia w sprawie handlu usługami (TiSA), przyjęte przez Radę w dniu 8 marca 2013 r., odtajnione i podane do publicznej wiadomości przez Radę w dniu 10 marca 2015 r. ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 4 lipca 2013 r. w sprawie rozpoczęcia negocjacji nad wielostronną umową o usługach ⁽⁵⁾,
- uwzględniając wytyczne polityczne na następną kadencję Komisji, przedstawione przez przewodniczącego Jeana-Claude’a Junckera w dniu 15 lipca 2014 r. i zatytułowane: „Nowy początek dla Europy: Mój program na rzecz zatrudnienia, wzrostu, sprawiedliwości oraz zmian demokratycznych”,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 14 października 2015 r. zatytułowany „Handel z korzyścią dla wszystkich: W kierunku bardziej odpowiedzialnej polityki handlowej i inwestycyjnej” (COM(2015)0497),
- uwzględniając wersję ostateczną sprawozdania wstępnego z dnia 17 lipca 2014 r. sporządzonego przez ECORYS dla Komisji i zatytułowanego „Ocena wpływu handlu na zrównoważony rozwój mająca na celu wsparcie negocjacji w sprawie wielostronnego porozumienia w sprawie handlu usługami (TiSA)” ⁽⁶⁾,
- uwzględniając dokumenty negocjacyjne zgłoszone przez wszystkie strony porozumienia TiSA, w szczególności odtajnione i podane do publicznej wiadomości przez Komisję w dniu 22 lipca 2014 r., w tym pierwotną ofertę UE ⁽⁷⁾,
- uwzględniając oświadczenie pani komisarz Malmström z dnia 5 lutego 2015 r. w sprawie mobilności pacjentów w porozumieniu TiSA ⁽⁸⁾,
- uwzględniając wspólne oświadczenie UE i USA z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie usług publicznych ⁽⁹⁾ w kontekście negocjacji porozumień TiSA i TTIP,

⁽¹⁾ https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/26-gats_01_e.htm

⁽²⁾ TN/S/36

⁽³⁾ http://eeas.europa.eu/delegations/wto/press_corner/all_news/news/2012/20120705_advancing_negotiations_services.htm

⁽⁴⁾ <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2015/03/150310-trade-services-agreement-negotiating-mandate-made-public/>

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0325.

⁽⁶⁾ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2014/july/tradoc_152702.pdf

⁽⁷⁾ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2014/july/tradoc_152702.pdf

⁽⁸⁾ <http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=1254>

⁽⁹⁾ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/march/tradoc_153264.pdf

Środa, 3 lutego 2016 r.

- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji,
 - uwzględniając art. 39 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), art. 8 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej dotyczący ochrony danych osobowych oraz art. 12 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka,
 - uwzględniając art. 2 i 3 TUE oraz art. 8 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), które promują równość kobiet i mężczyzn jako jedną z podstawowych wartości UE,
 - uwzględniając art. 14 i 106 TFUE oraz załączony do niego Protokół nr 26 w sprawie usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 marca 2003 r. w sprawie Układu ogólnego o handlu usługami (GATS) w ramach Światowej Organizacji Handlu, w tym różnorodności kulturowej ⁽¹⁾,
 - uwzględniając art. 21 Traktatu o Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 207 i 218 TFUE,
 - uwzględniając zasadę spójności polityki na rzecz rozwoju określoną w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając opinię Komitetu Regionów na temat lokalnego i regionalnego wymiaru porozumienia w sprawie handlu usługami (TiSA) ⁽¹⁾ (CDR 2700/2015),
 - uwzględniając art. 108 ust. 4 oraz art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Handlu Międzynarodowego oraz opinie Komisji Rozwoju, Komisji Gospodarczej i Monetarnej, Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii, Komisji Transportu i Turystyki, Komisji Rozwoju Regionalnego, Komisji Wolności Obywatelskich, a także Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia (A8-0009/2016),
- A. mając na uwadze, że negocjacje w sprawie porozumienia TiSA powinny pozwolić zapewnić skuteczne regulacje na szczeblu międzynarodowym, a nie obniżyć uregulowania na szczeblach krajowych;
- B. mając na uwadze, że choć TiSA – w swojej obecnej formie i biorąc pod uwagę negocjujących obecnie partnerów – jest porozumieniem wielostronnym, należy dążyć do tego, by zawarta umowa osiągnęła masę krytyczną, dzięki której stanie się wielostronnym porozumieniem w ramach WTO;
- C. mając na uwadze, że każde porozumienie handlowe musi zapewniać europejskim konsumentom większe prawa i niższe ceny, więcej miejsc pracy oraz lepszą ochronę pracowników; mając na uwadze, że musi ono także przyczyniać się do zrównoważonego rozwoju, promować społeczną odpowiedzialność przedsiębiorstw na całym świecie, a europejskim przedsiębiorstwom zapewniać jednakowe warunki działania; mając na uwadze, że polityka handlowa powinna przyczyniać się do realizacji programu godnej pracy MOP oraz programu ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i być spójna z tymi programami;
- D. mając na uwadze, że każde porozumienie handlowe powinno otwierać zagraniczne rynki, a jednocześnie stanowić siatkę bezpieczeństwa dla obywateli w warunkach krajowych; mając na uwadze, że porozumienie TiSA powinno zapewnić lepszy dostęp do zagranicznych rynków, promować sprawdzone rozwiązania oraz kształtować globalizację w taki sposób, by zagwarantować uwzględnienie wartości, zasad i interesów UE oraz pomóc unijnym przedsiębiorstwom w odnoszeniu sukcesów w erze globalnych łańcuchów wartości; mając na uwadze, że prawa konsumentów oraz standardy społeczne i środowiskowe nie stanowią barier handlowych, lecz niepodlegające negocjacji części składowe strategii „Europa 2020” na rzecz inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu; mając na uwadze, że unijna polityka handlowa musi wspierać cele gospodarczej, społecznej i terytorialnej spójności sformułowane w art. 174 TFUE; mając na uwadze, że świadczenie usług w UE przebiega

⁽¹⁾ Dz.U. C 61 E z 10.3.2004, s. 289.

Środa, 3 lutego 2016 r.

w oparciu o zasady powszechnego dostępu, wysokiej jakości, bezpieczeństwa, przystępności cenowej i równego traktowania, które muszą być niezmiennie zagwarantowane we wszystkich miastach i regionach; mając na uwadze, że UE powinna promować równość płci na szczeblu międzynarodowym;

- E. mając na uwadze, że w kontekście procesów globalizacji, serwicyzacji oraz cyfryzacji zarówno naszych gospodarek, jak i handlu międzynarodowego konieczne jest podjęcie pilnych działań politycznych w celu wzmocnienia międzynarodowych zasad; mając na uwadze, że w żywotnym interesie UE leży wzmocnienie zasad globalnego handlu, by uregulować globalne łańcuchy dostaw; mając na uwadze, że wielostronny system handlu pozostaje najskuteczniejszym mechanizmem ramowym pozwalającym osiągnąć otwarty i uczciwy handel na całym świecie;
- F. mając na uwadze, że porozumienie TiSA stanowi dla UE sposobność do umocnienia swojej pozycji jako największego na świecie eksportera usług, o udziale w światowym eksporcie usług wynoszącym 25 % i dodatnim bilansie handlowym w wysokości 170 mld EUR w 2013 r.; mając na uwadze, że wartość eksportu usług z UE podwoiła się na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat i osiągnęła w 2014 r. wartość 728 mld EUR; mając na uwadze, że w usługach zatrudnione jest 70 % unijnej siły roboczej, a na ten sektor przypada 40 % wartości towarów eksportowanych z Europy; mając na uwadze, że 90 % nowych miejsc pracy, które powstaną w UE w latach 2013–2025, zostanie utworzonych w sektorze usług; mając na uwadze, że to porozumienie jest potencjalnie w stanie pobudzić tworzenie miejsc pracy w UE;
- G. mając na uwadze, że handel usługami stanowi siłę napędową wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy w UE, którą mogłoby umocnić ambitne porozumienie TiSA;
- H. mając na uwadze, że wiele ważnych rynków – co istotne również w krajach stanowiących gospodarki wschodzące – jest nadal zamkniętych dla europejskich przedsiębiorstw; mając na uwadze, że zbędne bariery w handlu usługami, które – przekładając na równoważne stawki celne – wynoszą 15 % w Kanadzie, 16 % w Japonii, 25 % w Korei Południowej, 44 % w Turcji i 68 % w przypadku Chin, nadal uniemożliwiają firmom europejskim czerpanie pełnych korzyści ze swojej konkurencyjności; mając też na uwadze, że Unia Europejska, w której ograniczenia dotyczące usług w przeliczeniu na równoważne stawki celne wynoszą jedynie 6 %, jest znacznie bardziej otwarta niż większość jej partnerów; mając na uwadze, że UE powinna wykorzystać swoją pozycję jako największego importera i eksportera usług, by zagwarantować równe warunki działania poprzez mechanizm wzajemnego dostępu do rynku oraz stworzenie warunków uczciwej konkurencji;
- I. mając na uwadze, że bariery pozataryfowe, średnio przekraczające 50 % kosztu usług transgranicznych, mają nieproporcjonalny wpływ na małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP), które stanowią jedną trzecią unijnych eksporterów usług i którym często brakuje zasobów ludzkich i finansowych koniecznych do pokonania tych przeszkód; mając na uwadze, że zniesienie niepotrzebnych barier może ułatwić umiędzynarodowienie MŚP, o ile bariery te można usunąć, nie zagrażając realizacji celów polityki publicznej leżących u podstaw tych barier; mając na uwadze, że należy utrzymać środki konieczne do osiągnięcia uzasadnionych celów polityki publicznej;
- J. mając na uwadze, że globalizacja łańcuchów wartości zwiększa odsetek składników importowanych w produkcji krajowej i eksporcie; mając na uwadze, że handel towarami i handel usługami są ze sobą wzajemnie powiązane i potrzebne są globalne zasady regulujące te łańcuchy dostaw; mając na uwadze, że w kontekście globalnych łańcuchów wartości wiążące podstawowe normy międzynarodowe stały się jeszcze bardziej konieczne, aby uniknąć dalszego równania w dół oraz dumpingu socjalnego i środowiskowego;
- K. mając na uwadze, że zaufanie obywateli do polityki handlowej UE należy wzmocnić poprzez zapewnienie nie tylko korzystnych rezultatów pod względem tworzenia miejsc pracy i dobrobytu dla obywateli i przedsiębiorstw, ale również poprzez zagwarantowanie najwyższego poziomu przejrzystości, zaangażowania i odpowiedzialności, prowadząc stały dialog z partnerami społecznymi, społeczeństwem obywatelskim, władzami lokalnymi i regionalnymi i wszelkimi innymi stosownymi zainteresowanymi podmiotami, a także poprzez określenie jasnych wytycznych w negocjacjach;

Środa, 3 lutego 2016 r.

- L. mając na uwadze, że większość zobowiązań w programie UE odnosi się do krajowego ustawodawstwa państw członkowskich; mając na uwadze, że realizacja zobowiązań szczególnie odbija się na instytucjach lokalnych i regionalnych;
- M. mając na uwadze, że ochrona danych nie stanowi obciążenia ekonomicznego, lecz jest źródłem wzrostu gospodarczego; mając na uwadze, że przywrócenie zaufania do świata cyfrowego ma kluczowe znaczenie; mając na uwadze, że przepływy danych są niezbędne dla handlu usługami, ale nigdy nie powinny podważać dorobku prawnego UE dotyczącego ochrony danych ani prawa do prywatności;
- N. mając na uwadze, że Parlament w swej rezolucji z dnia 4 lipca 2013 r. w sprawie rozpoczęcia negocjacji nad wielostronną umową o usługach należał, by „Komisja zrealizowała zamiar przygotowania oceny wpływu na zrównoważony rozwój”;
- O. mając na uwadze, że TiSA spowoduje przemieszczanie się osób fizycznych między krajami, które są stronami porozumienia i że w związku z tym konieczne jest równe traktowanie wszystkich obywateli europejskich pod względem dostępu do terytoriów odnośnych stron porozumienia;
- P. mając na uwadze, że Parlament Europejski ma ostatnie słowo, zgodnie z procedurą zgody, w sprawie umów handlowych, a posłowie podejmą decyzję o zatwierdzeniu lub odrzuceniu porozumienia TiSA dopiero po zakończeniu negocjacji; mając na uwadze, że ratyfikacja w niektórych państwach członkowskich może wymagać ratyfikowania przez parlamenty regionalne lub izby parlamentarne reprezentujące szczebel regionalny;
- Q. mając na uwadze, że Parlament zastrzega sobie prawo do wyrażenia opinii po zapoznaniu się z jakimikolwiek przyszłymi wnioskami i projektami dotyczącymi TiSA;
1. W kontekście trwających negocjacji porozumienia w sprawie handlu usługami zwraca się do Komisji z następującymi zaleceniami:
- a) *w odniesieniu do kontekstu i zakresu:*
- (i) należy uznać porozumienie TiSA za krok w kierunku nowych ambicji na szczeblu WTO mających na celu wznowienie negocjacji w sprawie reformy układu GATS;
- (ii) należy ponownie wyrazić poparcie dla ambitnych, całościowych i wyważonych negocjacji, które powinny uwolnić niewykorzystany potencjał bardziej zintegrowanego globalnego rynku usług, jednocześnie zapobiegając socjalnemu, środowiskowemu i gospodarczemu dumpingowi oraz w pełni gwarantując zgodność z dorobkiem prawnym UE; należy kształtować i uregulować proces globalizacji i wzmocnić międzynarodowe normy, gwarantując jednocześnie na gruncie prawa prawo do tworzenia uregulowań i realizowania uzasadnionych celów polityki społecznej takich jak zdrowie publiczne, bezpieczeństwo i ochrona środowiska; należy zapewnić usługodawcom europejskim, w tym MŚP, zwiększony dostęp do kluczowych sektorów rynku, przyjmując szczególne zasady dla sektorów wrażliwych, w tym dla wszelkich usług użyteczności publicznej; należy zadbać o to, by te negocjacje przyczyniły się w rzetelny i istotny sposób do tworzenia miejsc pracy i wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu, oraz określić ambitne standardy handlu usługami na miarę XXI wieku; należy zapewnić poszanowanie modeli politycznych, społecznych i kulturowych UE i państw członkowskich, jak również podstawowych zasad zapisanych w traktatach UE oraz zasad uwzględnionych w Karcie praw podstawowych UE, takich jak równość płci; należy propagować i chronić prawa człowieka, demokrację i praworządność na całym świecie;
- (iii) należy dążyć do wielostronności i sprzeciwić się wszelkim postanowieniom lub załącznikom, które mogłyby uniemożliwić takie podejście i które byłyby sprzeczne z GATS i uniemożliwiałyby przyszłą integrację z systemem WTO; należy przyjąć nowe strony pod warunkiem uznania przez nie już uzgodnionych zasad oraz poziomu ambicji; należy zachęcać do szerszego uczestnictwa w rozmowach negocjacyjnych; należy zauważyć, że największe bariery i najwyższy potencjał wzrostu w odniesieniu do handlu usługami występuje w krajach BRICS i MINT; należy uznać znaczenie tych państw dla UE jako rynków eksportowych z rosnącą klasą średnią, jako źródła materiałów pośrednich oraz jako głównych ośrodków globalnych łańcuchów wartości; należy umożliwić uczestnictwo zaangażowanym wschodzącym i dynamicznym gospodarkom oraz potwierdzić poparcie dla

Środa, 3 lutego 2016 r.

złożonego przez Chiny wniosku o przystąpienie do negocjacji; należy zapewnić zaangażowanie wszystkich uczestników TiSA w nadanie wielostronnego charakteru wynikom negocjacji; należy zadbać o to, by szczególną wagę poświęcono krajom rozwijającym się, i włączyć do porozumienia TiSA przepisy zawarte w artykule IV GATS;

- (iv) należy uwzględnić fakt, że według Konferencji Narodów Zjednoczonych do spraw Handlu i Rozwoju (UNCTAD) sektor usług odpowiada za około 51 % PKB krajów rozwijających się, a eksport usług z krajów afrykańskich rośnie; należy uznać, że handel, w tym handel usługami, mógłby w określonych warunkach pobudzić wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu, zrównoważony rozwój, przyczynić się do ograniczenia ubóstwa i nierówności oraz tworzenia godnych miejsc pracy, i mógłby sprzyjać innowacyjności poprzez ułatwianie wymiany know-how, technologii oraz inwestycje w badania i rozwój, w tym za pośrednictwem inwestycji zagranicznych; należy podkreślić w związku z tym, że zapewnienie krajom rozwijającym się sprawiedliwego dostępu do światowych rynków usług mogłoby wzmocnić ich integrację gospodarczą i ich dostosowanie do globalizacji;
- (v) należy uznać, że jeśli negocjacje będą prowadzone na zasadach preferencyjnych, korzyści wynikające z porozumienia zostaną ograniczone do stron porozumienia TiSA aż do momentu osiągnięcia jego wielostronności; należy odrzucić stosowanie klauzuli najwyższego uprzywilejowania (KNU) wobec podmiotów nie będących stronami porozumienia TiSA do czasu osiągnięcia jego wielostronności; należy odrzucić, podobnie jak w przypadku GATS, włączenie umów o wolnym handlu do KNU;
- (vi) należy podczas dauhańskiej rundy rozwojowej ożywić dyskusje dotyczące usług;
- (vii) należy zapewnić synergię i spójność między dwustronnymi, plurilateralnymi i wielostronnymi porozumieniami, które są obecnie negocjowane, jak również ze zmianami jednolitego rynku, szczególnie w odniesieniu do jednolitego rynku cyfrowego; należy zapewnić spójność między wewnętrznymi i zewnętrznymi strategiami politycznymi UE oraz promować zintegrowane podejście do spraw zagranicznych; należy zapewnić poszanowanie zasady spójności polityki na rzecz rozwoju oraz zachęcać do realizacji przyjętych we wrześniu 2015 r. celów zrównoważonego rozwoju;
- (viii) należy zaproponować szczególne zabezpieczenia dla turystów, m.in. w celu wprowadzenia bardziej przejrzystych opłat za międzynarodowy roaming i opłat pobieranych za międzynarodowe rozmowy głosowe i wiadomości tekstowe, w celu ograniczenia nadmiernych opłat pobieranych od konsumentów korzystających z kart kredytowych poza Europą, a także w celu zachowania prawa UE i państw członkowskich do wydawania ostrzeżeń dla podróżujących dotyczących bezpieczeństwa w miejscach stanowiących cel podróży;
- (ix) należy dodać klauzulę przeglądową ustanawiającą mechanizm umożliwiający danej stronie odstąpienie od porozumienia, bądź zawieszenie lub cofnięcie liberalizacji usług, szczególnie w przypadku naruszania norm pracy i norm socjalnych;
- (x) należy opublikować bez dalszych opóźnień ocenę wpływu na zrównoważony rozwój i zaktualizować ją odpowiednio po zakończeniu negocjacji, uwzględniając w szczególności wpływ TiSA na obywateli, władze lokalne i regionalne, kraje rozwijające się, które nie uczestniczą w negocjacjach, a także na sytuację społeczną i sytuację pod względem zatrudnienia w UE; należy przeprowadzić w odpowiednim terminie szczegółową ocenę wpływu GATS na europejską gospodarkę, obejmującą okres od momentu wejścia w życie tego układu; należy włączyć partnerów społecznych i społeczeństwo obywatelskie w finalizację oceny wpływu na zrównoważony rozwój; należy zażądać od Biura Analiz Parlamentu Europejskiego opublikowania kompleksowego, informacyjnego opracowania na temat zakresu i potencjalnego wpływu negocjacji w sprawie porozumienia TiSA również z perspektywy płci oraz potrzeby zajęcia się takimi zjawiskami jak szklany sufit i zróżnicowanie wynagrodzenia ze względu na płeć; należy przeprowadzać kontrolę praw podstawowych w celu umożliwienia Parlamentowi podjęcia świadomej decyzji w sprawie udzielenia zgody na TiSA;
- (xi) należy dopilnować, by mechanizmy rozstrzygania sporów między inwestorem a państwem nie mogły być „importowane” z innych dwustronnych umów inwestycyjnych na mocy klauzul najwyższego uprzywilejowania;

Środa, 3 lutego 2016 r.

b) w odniesieniu do dostępu do rynku:

- (i) należy wyłączyć usługi publiczne i usługi audiowizualne z zakresu stosowania porozumienia, a także przyjąć ostrożne podejście do usług kulturalnych, bez uszczerbku dla zobowiązań UE podjętych w ramach GATS; należy dążyć do podjęcia ambitnych zobowiązań przez wszystkie strony, we wszystkich sektorach i na wszystkich szczeblach władzy, a w szczególności do dalszego otwarcia rynków zagranicznych w odniesieniu do zamówień publicznych, usług telekomunikacyjnych, transportowych, finansowych i specjalistycznych;
- (ii) należy zapewnić wzajemność na wszystkich szczeblach; należy wspierać korzystanie z przepisów związanych ze zobowiązaniami poziomymi jako środka do ustanowienia wspólnego poziomu ambicji, nie naruszając praw i obowiązków wynikających z art. XVI i XVII GATS, i zauważyć, że takie minimalne wymogi określają jasne parametry dla państw zainteresowanych uczestnictwem; zgodnie z art. IV GATS, przyjmując poziom ambicji porozumienia, należy zapewnić elastyczność krajom rozwijającym się i najsłabiej rozwiniętym; należy zadbać o to, by celem porozumienia było stworzenie równych warunków działania w sektorze usług oraz otwarcie nowych rynków dla unijnych usługodawców;
- (iii) należy wyłączyć ze zobowiązań UE świadczenie nowych usług niesklasyfikowanych w odpowiednim systemie klasyfikacji, zachowując jednocześnie możliwość uwzględnienia ich na późniejszym etapie;
- (iv) należy odrzucić stosowanie klauzuli zawieszających i zapadkowych do wszystkich zobowiązań dotyczących dostępu do rynku i traktowania narodowego oraz odrzucić ich stosowanie do sektorów wrażliwych takich jak usługi publiczne i kulturalne, zamówienia publiczne, tryb 4, transport i usługi finansowe; należy dopuścić odpowiednio dużą elastyczność, aby przywrócić kontrolę publiczną nad usługami świadczonymi w ogólnym interesie gospodarczym; należy utrzymać prawo UE i państw członkowskich do modyfikowania swojego wykazu zobowiązań zgodnie z GATS;
- (v) należy podjąć ograniczone zobowiązania w trybie 1, zwłaszcza w obszarach usług cyfrowych, usług finansowych i transportu drogowego, aby uniknąć arbitrażu regulacyjnego i dumpingu socjalnego; należy jednak podjąć ambitne zobowiązania oraz uznać żywotne interesy w obszarze usług telekomunikacji satelitarnej, usług morskich i reasekuracji; należy przyjąć, że te zobowiązania mogą przynieść pozytywne skutki tylko w odpowiednio uregulowanym otoczeniu; należy upewnić się, że zagraniczni usługodawcy w pełni respektują i wdrażają prawo UE, świadcząc z zagranicy usługi konsumentom unijnym, a także zamieścić przepisy gwarantujące łatwy dostęp do środków dochodzenia roszczeń przez konsumentów; należy jednocześnie określić wyzwania, z którymi mierzą się konsumenci, którzy zawierają transakcje z usługodawcami zlokalizowanymi w państwach trzecich, oraz udzielić konsumentom wskazówek na temat przysługującego im w takich przypadkach prawa dochodzenia roszczeń, a także zaproponować, w razie potrzeby, konkretne środki;
- (vi) należy przyjąć ambitne podejście w trybie 3, starając się znieść bariery dla obecności handlowej oraz przy zakładaniu przedsiębiorstw w państwach trzecich, takie jak limity udziału kapitału zagranicznego czy wymóg prowadzenia działalności w formie spółki joint venture, co ma kluczowe znaczenie dla zwiększenia dynamiki rozwoju usług świadczonych w trybie 1 i 4, przy zachowaniu obecnego poziomu ogólnounijnych zastrzeżeń;
- (vii) należy pamiętać, że żywotnym interesem UE jest zewnętrzna mobilność wysoko wykwalifikowanych specjalistów; należy powstrzymać się od podejmowania nowych zobowiązań wykraczających poza zakres GATS w odniesieniu do mobilności wewnętrznej do czasu znacznego udoskonalenia oferty przez pozostałe strony; należy uznać, że klauzula dotycząca pracy utrzymuje obowiązek prawny przestrzegania przez zagranicznych usługodawców prawa socjalnego i prawa pracy UE i państw członkowskich, jak również układów zbiorowych; należy przyjąć ambitne zobowiązania trybu 4 dla przypadków, które tworzą podstawy dla zobowiązań trybu 3; należy zachować zdolność prowadzenia badań potrzeb gospodarczych i badań rynku pracy w odniesieniu do usługodawców świadczących usługi na podstawie umowy oraz osób wykonujących wolny zawód;
- (viii) należy uszanować suwerenne prawo państw członkowskich do wyboru sektorów, które chce otworzyć dla konkurencji zagranicznej i zakresu, w jakim chce je otworzyć, dzięki ograniczeniom i zwolnieniom; należy powstrzymać się od wywierania nacisku na państwa członkowskie, by nie korzystały w pełni z tego prawa;

Środa, 3 lutego 2016 r.

- (ix) należy wyłączyć z zakresu stosowania porozumienia, zgodnie z art. 14 i 106 TFUE oraz protokołem 26, obecne i przyszłe usługi świadczone w interesie ogólnym oraz usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym (w tym m.in. zaopatrzenie w wodę, opiekę zdrowotną, usługi społeczne, systemy zabezpieczenia społecznego i edukację, gospodarkę odpadami i transport publiczny); należy upewnić się, że organy UE, władze krajowe i lokalne zachowują pełne prawo do wprowadzania, przyjmowania, utrzymywania lub uchylania dowolnych środków dotyczących uruchamiania, organizacji, finansowania i świadczenia usług społecznych; wyłączenie to należy stosować niezależnie od sposobu świadczenia i finansowania tych usług; należy zadbać o to, by systemy zabezpieczenia społecznego zostały całkowicie wyłączone z zakresu stosowania porozumienia; należy odrzucić propozycję dotyczącą załącznika w sprawie mobilności pacjentów, której sprzeciwia się większość uczestników TiSA; należy uznać duże przywiązanie obywateli europejskich do wysokiej jakości usług publicznych, które są wektorami spójności społecznej i terytorialnej;
- (x) należy sprzeciwić się ograniczeniom subsydiowania skrośnego przedsiębiorstw podlegających temu samemu organowi lokalnemu, jeżeli wykraczają one poza ograniczenia wynikające z prawa unijnego i krajowego;
- (xi) należy starać się wprowadzić, nie naruszając postanowień GATS, jednoznaczną klauzulę wzorcowego standardu, którą będzie można zawrzeć we wszystkich porozumieniach handlowych i która będzie zapewniała stosowanie klauzuli użyteczności publicznej do wszystkich sposobów dostawy oraz wszelkich usług uznawanych przez władze europejskie, krajowe lub lokalne za usługi publiczne we wszystkich sektorach i niezależnie od monopolowego charakteru danej usługi;
- (xii) należy zadbać – za pomocą horyzontalnej i prawnie wiążącej klauzuli mającej zastosowanie do całego porozumienia – o to, by zgodnie z art. 167 ust. 4 TFUE i z konwencją UNESCO w sprawie ochrony i propagowania różnorodności form ekspresji kulturowej z 2005 r., strony zachowały prawo do przyjęcia lub utrzymania dowolnego środka odnoszącego się do ochrony lub promocji różnorodności kulturowej i językowej, niezależnie od stosowanej technologii czy platformy dystrybucji, zarówno w internecie, jak i poza nim;
- c) *w odniesieniu do zasad dotyczących gospodarki cyfrowej:*
- (i) należy zapewnić transgraniczny przepływ danych zgodnie z powszechnym prawem do prywatności;
- (ii) należy ostrożnie podejść do negocjacji rozdziałów dotyczących ochrony danych i prywatności;
- (iii) należy uznać, że ochrona danych oraz prawo do prywatności nie stanowią bariery handlowej, ale są podstawowym prawem zapisanym w art. 39 TUE oraz w art. 7 i 8 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, jak również w art. 12 Powszechnej deklaracji praw człowieka; należy uznać, że warunkiem koniecznym rozwoju gospodarki opartej na danych jest wysoki poziom zaufania; należy zagwarantować pełne poszanowanie tego podstawowego prawa, z należyтым uwzględnieniem ostatnich zmian w obszarze gospodarki cyfrowej oraz w pełni przestrzegając wyroku Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie bezpiecznego transferu danych osobowych (tzw. safe harbour); należy włączyć kompleksowy, jednoznaczny, samodzielny i prawnie wiążący horyzontalny przepis oparty na art. XIV GATS, który w pełni wyłącza istniejące i przyszłe ramy prawne UE dla ochrony danych osobowych z zakresu tego porozumienia, bez nakładania warunku, iż musi on być spójny z innymi częściami TiSA; przepisy te należy stosować do wszystkich pozostałych załączników do TiSA; należy niezwłocznie i formalnie poprzeć te propozycje w załączniku do TiSA dotyczącym handlu elektronicznego; należy poprzeć propozycje mające na celu zapewnienie stosowania w sposób niedyskryminacyjny krajowych ram prawnych regulujących ochronę informacji osobowych użytkowników; należy stosować przepisy w zakresie ochrony danych przewidziane w dotyczącym handlu elektronicznego załączniku do wszystkich innych załączników do TiSA, w tym do załącznika dotyczącego usług finansowych;
- (iv) należy upewnić się, że globalny przepływ danych osobowych obywateli Europy jest w pełni zgodny z obowiązującymi w Europie przepisami ochrony i bezpieczeństwa danych; należy upewnić się, że obywatele zachowują kontrolę nad własnymi danymi; z tego powodu należy odrzucić wszelkie gotowe przepisy dotyczące danych, które nie są w żaden sposób powiązane z obowiązkową zgodnością ze standardami ochrony danych;

Środa, 3 lutego 2016 r.

- (v) należy niezwłocznie i formalnie sprzeciwić się propozycjom strony amerykańskiej dotyczącym przepływu informacji;
- (vi) należy uznać, że jasno określone i wspólnie uzgodnione ramy prawne gwarantują szybką wymianę informacji w sytuacji, gdy jest to konieczne, by zająć się zagrożeniami dla bezpieczeństwa; należy zadbać o to, by art. XIVa GATS został powtórzony w tekście głównym porozumienia TiSA; należy upewnić się, że klauzule bezpieczeństwa narodowego są oparte na właściwych kryteriach konieczności; z tego powodu należy jednak stanowczo odrzucić jakiegokolwiek rozszerzenie zakresu wyłączenia dotyczącego bezpieczeństwa narodowego zapisane w art. XIVa GATS, a także wszelkie mechanizmy umożliwiające obejście zabezpieczeń (tzw. backdoor) w technologiach; należy niezwłocznie i formalnie sprzeciwić się takim propozycjom w TiSA;
- (vii) należy uznać, że cyfrowa innowacja jest czynnikiem warunkującym wzrost gospodarczy i wzrost wydajności całej gospodarki; należy uznać, że przepływy danych są istotną siłą napędową gospodarki usługowej i kluczowym elementem światowego łańcucha dostaw tradycyjnych przedsiębiorstw produkcyjnych, a także mają zasadnicze znaczenie dla rozwoju jednolitego rynku cyfrowego; z tego powodu należy dążyć do wprowadzenia pełnego zakazu wymagania wymuszonej lokalizacji danych oraz należy dopilnować, by w porozumieniu TiSA przewidziano przepisy odpowiadające na przyszłe potrzeby i zapobiegające rozdrobnieniu świata cyfrowego; należy uznać, że wymóg przymusowej lokalizacji, nakładający na usługodawców obowiązek korzystania z lokalnej infrastruktury lub tworzenia lokalnego zakładu jako warunek świadczenia usług, zniechęca strony do realizacji bezpośrednich inwestycji zagranicznych, których beneficjentami byłyby inne strony porozumienia; należy zatem dążyć do ukrócenia tego rodzaju praktyk w możliwie jak najszerszym zakresie w Europie i poza nią, dopuszczając jednocześnie konieczne wyłączenia motywowane uzasadnionymi względami interesu publicznego, takimi jak ochrona konsumentów i ochrona praw podstawowych;
- (viii) należy upewnić się, że postanowienia końcowego porozumienia są spójne z istniejącym i przyszłym ustawodawstwem na poziomie UE, w tym rozporządzeniem UE w sprawie europejskiego jednolitego rynku łączności elektronicznej, ogólnym rozporządzeniem o ochronie danych, dyrektywą o prywatności elektronicznej (dyrektywą o prywatności i łączności elektronicznej) oraz szesnastoma środkami ujętymi w komunikacie o jednolitym rynku cyfrowym; należy chronić neutralność sieci i otwartość internetu; należy zadbać o to, aby dane osobowe mogły być przekazywane poza Unię tylko wtedy, gdy przestrzegane są przepisy dotyczące przekazywania danych do krajów trzecich zawarte w prawodawstwie UE w zakresie ochrony danych; należy przede wszystkim zagwarantować, że UE zachowa możliwość zawieszenia transferu danych osobowych z UE do państw trzecich, jeżeli przepisy dotyczące strony trzeciej nie spełniają norm adekwatności UE i jeżeli przedsiębiorstwa nie korzystają z alternatywnych metod, takich jak wiążące reguły korporacyjne lub standardowe klauzule umowne, a odstępstwa wymienione w art. 26 ust. 1 dyrektywy 95/46/WE nie mają zastosowania; należy zapobiegać praktykom blokowania geograficznego oraz podtrzymać zasadę otwartego zarządzania internetem; należy współpracować ze stronami na odpowiednim forum w celu przyjęcia odpowiednio wysokich standardów ochrony danych;
- (ix) należy wspierać opartą na zasadach konkurencję w sektorze telekomunikacji, z korzyścią dla usługodawców i konsumentów; należy usunąć utrzymujące się asymetrie uregulowań prawnych w sektorze telekomunikacji poprzez uniemożliwienie stronom wprowadzania limitów udziału kapitału zagranicznego, ustanawianie sprzyjających konkurencji zasad dostępu hurtowego dla istniejących sieci operatorów, zapewnienie jasnych, niedyskryminacyjnych zasad udzielania licencji, zagwarantowanie unijnym dostawcom usług telekomunikacyjnych faktycznego dostępu do infrastruktury w odcinkach końcowych na rynkach eksportowych, gwarantowanie niezależności organów regulacyjnych oraz wspieranie szerokiej definicji usług telekomunikacyjnych, obejmującej wszystkie typy sieci; należy zapewnić równe szanse wszystkim podmiotom oraz uniemożliwić przedsiębiorstwom spoza UE z rynków oligopolistycznych wykorzystywanie rozdrobnienia rynku UE do swoich celów; należy zagwarantować przestrzeganie przez strony TiSA zasady otwartego i niedyskryminacyjnego dostępu usługodawców i konsumentów do internetu; należy zagwarantować, by podmioty UE w krajach uczestniczących w porozumieniu TiSA miały sprawiedliwy i jednakowy dostęp do rynku usług telekomunikacyjnych, wolny od barier pozataryfowych i barier wewnętrznych, co obejmuje wymogi regulacyjne, brak symetrii norm, wymogi lub ograniczenia technologiczne;
- (x) należy zdecydowanie wspierać przepisy dotyczące międzynarodowego roamingu oraz objąć nimi również międzynarodowe rozmowy i wiadomości tekstowe; w perspektywie krótkookresowej należy zwiększyć ilość publicznie dostępnych informacji dotyczących stawek detalicznych oraz wspierać w perspektywie długookresowej górne pułapy, mając na celu obniżenie cen; należy zadbać o to, by porozumienie TiSA nie stwarzało żadnych przeszkód dla zawierania umów dwustronnych w tej dziedzinie; należy dążyć do ochrony konsumenta w sieci, zwłaszcza przed niepożądanymi wiadomościami elektronicznymi o charakterze komercyjnym;

Środa, 3 lutego 2016 r.

- (xi) należy zapewnić skuteczną współpracę w zakresie opodatkowania gospodarki cyfrowej w oparciu o prace platformy Komisji Europejskiej na rzecz dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych oraz zagwarantować zwłaszcza powiązania między opodatkowaniem a rzeczywistą działalnością gospodarczą przedsiębiorstw w tym sektorze;

d) *w odniesieniu do zasad dotyczących mobilności:*

- (i) należy upewnić się, że nie istnieją żadne przeszkody dla UE i jej państw członkowskich utrudniające utrzymanie, usprawnienie i stosowanie przepisów społecznych i dotyczących pracy, układów zbiorowych oraz prawodawstwa regulującego kwestie wjazdu do UE lub państwa członkowskiego, bądź też pobytu czasowego osób fizycznych na ich terytorium, w tym środków niezbędnych, aby zapewnić uporządkowany przepływ osób fizycznych przez jej granice, takich jak m.in. procedury wjazdu lub warunki wjazdu; należy zagwarantować, zgodnie z dyrektywą 96/71/WE w sprawie delegowania pracowników, stosowanie minimalnych warunków pracy i zatrudnienia państwa przyjmującego wobec wszystkich usługodawców uzyskujących dostęp do UE, obecnie i w przyszłości; należy zapewnić wszystkim pracownikom przyjeżdżającym do Europy, niezależnie od ich miejsca zamieszkania, korzystanie z takich samych praw pracowniczych, jak obywatele kraju przyjmującego, oraz zapewnić obowiązywanie zasady równej płacy za jednakową pracę; należy zapewnić ratyfikowanie i skuteczne wdrożenie przez strony TiSA ośmiu podstawowych konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP); należy zwrócić się do wszystkich strony o ratyfikowanie i wdrożenie głównych norm MOP oraz propagowanie innych ważnych konwencji MOP oraz rezolucji ONZ; należy zapewnić przestrzeganie na terytorium UE praw pracy i układów zbiorowych UE i państw członkowskich; należy usprawnić unijny mechanizm monitorowania i egzekwowania przepisów w celu zapobiegania ich naruszeniu; należy wezwać państwa członkowskie do zwiększenia środków dostępnych dla inspektoratów pracy; należy pilnie zgromadzić i udostępnić szczegółowe informacje dotyczące liczby i rodzaju usługodawców prowadzących obecnie działalność w UE w trybie 4, w tym informacje na temat czasu ich pobytu; w przyszłości należy zapewnić bardziej skuteczny transgraniczny dostęp do danych w UE; należy ująć klauzulę ochronną, uniemożliwiającą przedsiębiorstwom obchodzenie lub naruszanie prawa do podejmowania działań zbiorowych poprzez korzystanie z pracowników z państw trzecich podczas negocjacji w sprawie układów zbiorowych oraz sporów pracowniczych, a także umożliwić stronom TiSA stosowanie wszelkich niezbędnych środków ochrony w przypadku wywierania presji na poziom płac krajowych, zagrożenia praw osób pracujących w gospodarstwie domowym lub naruszania innych uzgodnionych norm, zgodnie z ograniczeniami określonymi w art. X Układu GATS; należy zachęcać wszystkie umawiające się strony do przestrzegania wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych;
- (ii) należy przypomnieć, że zobowiązania trybu 4 mogą mieć zastosowanie wyłącznie do przepływu wysoce wykwalifikowanych specjalistów, tj. osób z dyplomem uniwersyteckim, równoważnym wykształceniem wyższym lub zatrudnionych na stanowiskach kierowniczych wyższego szczebla, dla ściśle określonego celu, na ograniczony czas i na konkretnych warunkach ustanowionych prawodawstwem krajowym państwa, w którym świadczona jest usługa, oraz na mocy kontraktu, który jest zgodna z tym prawodawstwem krajowym; wzywa w tym kontekście do wzięcia pod uwagę i wdrażania art. 16 dyrektywy usługowej (2006/123/WE); należy odrzucić wszystkie istotne zmiany zasad dotyczących trybu 4 określonych w GATS i rozważyć zmianę dyrektywy 2014/66/UE w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa;
- (iii) należy uznać załącznik dotyczący trybu 4 za żywy interes Europy, mający na celu wspieranie nowej działalności gospodarczej, biorąc pod uwagę, że specjaliści z UE są dobrze wykształceni i mobilni, a przedsiębiorstwa z UE coraz bardziej potrzebują konkretnych umiejętności specjalistów zagranicznych w Europie i swojego personelu poza Europą; należy zagwarantować, że mobilność ta jest korzystna nie tylko dla przedsiębiorstw europejskich, ale także dla europejskich pracowników;
- (iv) należy przeciwstawiać się wszelkim przepisom dotyczącym wiz i innych procedur wjazdu, z wyjątkiem tych, które mają na celu zwiększenie przejrzystości i uproszczenie procedur administracyjnych; należy zadbać o to, by TiSA nie miało zastosowania do środków odnoszących się do osób fizycznych starających się o dostęp do rynku pracy jednej ze stron tego porozumienia, ani do środków dotyczących obywatelstwa, stałego pobytu lub stałego zatrudnienia; należy określić odpowiednie środki zabezpieczające służące zapewnieniu powrotu tymczasowych usługodawców do kraju pochodzenia;
- (v) należy dążyć do wprowadzenia poziomego zakazu znoszącego wymóg ustanowienia obecności handlowej lub bycia rezydentem jako warunku świadczenia usług specjalistycznych; należy ograniczyć zakres załącznika o usługach specjalistycznych do listy zobowiązań każdej ze stron;

Środa, 3 lutego 2016 r.

(vi) należy dążyć do stworzenia ram wzajemnego uznawania szkoleń, poziomów akademickich i kwalifikacji zawodowych, zwłaszcza w sektorach architektury, księgowości i prawa, jednocześnie zapewniając kompetencje dostawcy i tym samym jakość świadczonych usług zgodnie z unijną dyrektywą w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych, unikając jednocześnie automatycznego i ilościowego uznawania dyplomów ukończenia studiów wyższych;

(vii) należy domagać się jasnej definicji pracowników objętych załącznikiem dotyczącym trybu 4;

e) w odniesieniu do zasad dotyczących usług finansowych:

(i) należy doprowadzić do porozumienia zawierającego ambitny, aczkolwiek wyważony załącznik obejmujący świadczenie wszystkich rodzajów usług finansowych, a w szczególności bankowych i ubezpieczeniowych, wykraczający poza załącznik GATS dotyczący usług finansowych i prowadzący do długoterminowego zrównoważonego wzrostu gospodarczego zgodnie z celami strategii „Europa 2020”; należy dążyć do umocnienia stabilności systemu finansowego i poszczególnych instytucji finansowych, gwarantując pełną spójność z otoczeniem regulacyjnym powstałym po kryzysie oraz uczciwą konkurencję pomiędzy podmiotami świadczącymi usługi finansowe; należy doprowadzić do porozumienia, które wniesie wartość dodaną i ochronę europejskich konsumentów w postaci większej konwergencji regulacji sektora finansowego oraz szerszego wyboru usług finansowych; należy dążyć do zapewnienia odpowiedniej ochrony konsumentów, w tym ochrony danych i prawa do prywatności, a także dostarczania zrozumiałych i prawidłowych informacji, które są niezbędne w celu zmniejszenia asymetrii informacji;

(ii) należy zobowiązać strony porozumienia TiSA do wdrożenia i stosowania międzynarodowych norm regulacji i nadzoru sektora finansowego, takich jak normy zatwierdzone przez grupę G20, Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego, Radę Stabilności Finansowej, Międzynarodową Organizację Komisji Papierów Wartościowych i Międzynarodowe Stowarzyszenie Organów Nadzoru Ubezpieczeń; należy podjąć działania w celu zapewnienia, że kluczowe elementy porozumienia WTO w sprawie usług finansowych zostają przejęte w TiSA, przy jednoczesnej poprawie tekstu tego porozumienia w celu dostosowania go do szczegółowych obecnych wytycznych politycznych UE w tych dziedzinach; należy zadbać o to, by TISA pomogło złagodzić efekty podwójnego opodatkowania i w żaden sposób nie ułatwiło ani nie otworzyło pola dla oszustw podatkowych, uchylania się od opodatkowania, agresywnego planowania podatkowego czy prania pieniędzy; należy dążyć do dogłębnych zobowiązań, zwłaszcza w kwestii dostępu do rynku, ze strony państw, które obecnie nie mają podpisanych dwustronnych umów handlowych z UE (Australia, Nowa Zelandia, Hongkong i Tajwan), mają bardzo ograniczone zobowiązania na szczeblu WTO (Chile i Turcja), albo bardzo ograniczone dwustronne zobowiązania dotyczące usług finansowych (Meksyk);

(iii) należy ująć w TISA ostrożnościowe wydzielenie, w oparciu o to zawarte w kompleksowej umowie gospodarczo-handlowej pomiędzy UE a Kanadą (CETA), dzięki czemu zachowa się suwerenne prawo stron do odstąpienia od swoich zobowiązań handlowych i podjęcia wszelkich środków uznanych za konieczne do regulowania swoich sektorów finansów i bankowości ze względów ostrożności i nadzorczych w celu zapewnienia integralności i stabilności systemu finansowego strony porozumienia;

(iv) należy upewnić się, że w obszarze usług finansowych nie zostaną podjęte żadne nowe zobowiązania, które mogłyby zagrażać unijnym rozporządzeniom finansowym, zmuszając UE do przekształcenia swych wzmocnionych ram regulacyjnych dla sektora finansowego lub uniemożliwiając UE korzystanie z prawa do rozwiązania problemu podejmowania nadmiernego ryzyka przez instytucje finansowe; należy upewnić się, że żadne postanowienie tego porozumienia nie ograniczy zdolności organów regulacyjnych UE do zatwierdzenia lub zakazania wszelkich istniejących lub nowych produktów finansowych zgodnie z ramami regulacyjnymi UE;

(v) podkreślając potrzebę zwiększenia globalnego dostępu do usług finansowych zważywszy na ich znaczenie dla wzrostu i gospodarki, należy, poza ograniczonymi i należycie uzasadnionymi przypadkami, takimi jak usługi reasekuracji świadczone w kontekście relacji między przedsiębiorstwami, wyłączyć transgraniczne usługi finansowe ze zobowiązań UE, co obejmuje też zarządzanie portfelem, do czasu ujednoczenia rozporządzenia finansowego na najwyższym szczeblu; należy w szczególności uznać, że jasne i solidne zasady i procedury zezwalania przedsiębiorstwom z siedzibą w państwach trzecich na świadczenie takich usług w UE oraz, w stosownych przypadkach, wyraźne uznanie przez UE, że w krajach pochodzenia tych przedsiębiorstw panują egzekwowalne

Środa, 3 lutego 2016 r.

ramy regulacyjne i nadzorcze równoważne z unijnymi, są niezbędne, aby uniknąć przypadków działania w Unii podmiotów niekontrolowanych oraz zapewnić osiągnięcie równych szans przedsiębiorstwom europejskim i zagranicznym, niezależnie od jurysdykcji ich siedziby; należy podjąć w tym celu natychmiastowe działania, równoległe do TiSA, aby zmniejszyć różnice między różnymi sposobami obecnego uznawania przez kraje równoważności systemów regulacyjnych i nadzorczych innych jurysdykcji, co obecnie powoduje fragmentację światowych rynków usług finansowych, poprzez osiągnięcie wspólnego stanowiska, że decyzja dotycząca równoważności powinna być wynikiem przejrzystej oceny tego, czy przepisy w każdej jurysdykcji osiągają takie same cele, oraz że choć taka decyzja powinna być następstwem wczesnych i częstych dialogów dwustronnych, to może ona być jednostronna, gdy wzajemne uznanie jest niemożliwe;

(vi) należy zwrócić się o dogłębną niezależną ocenę wpływu *ex ante* w celu dokonania oceny gospodarczych i społecznych skutków dalszej liberalizacji finansowej w ramach porozumienia TiSA;

(vii) należy uznać, że działania związane z ponowną regulacją w wyniku kryzysu finansowego jeszcze się nie zakończyły, co dotyczy również wymogów w odniesieniu do pewnych form prawnych, podziałów (np. podział banku), zmian w ramach prowadzonej działalności lub ograniczenia wielkości;

f) w odniesieniu do zasad dotyczących logistyki:

(i) należy dążyć do ambitnego, ale też zrównoważonego rozwiązania w sektorze transportu, kluczowego dla zrównoważonego rozwoju globalnych łańcuchów wartości; należy zwiększyć szybkość, wiarygodność, bezpieczeństwo i interoperacyjność usług transportowych z korzyścią dla przedsiębiorców, indywidualnych użytkowników i pracowników; należy zapewnić spójność z polityką klimatyczną UE; należy pamiętać o znaczeniu usług transportu i dostaw dla europejskiej gospodarki i zatrudnienia, mając na uwadze, że europejscy armatorzy kontrolują 40 % światowej floty handlowej, że sektor lotnictwa zapewnia ponad 5 mln miejsc pracy, a europejski sektor kolejowy odpowiada za ponad połowę światowej produkcji sprzętu kolejowego i światowych usług w tym obszarze, oraz o zachowaniu znaczenia transportu drogowego dla logistyki w UE; należy dlatego docenić potencjał usług transportowych w obniżaniu poziomu bezrobocia w Europie; należy dopilnować, aby w negocjacjach brano pod uwagę szybko zmieniający się charakter sektora transportu oraz rosnące w codziennym życiu Europejczyków znaczenie rodzajów transportu charakterystycznych dla gospodarki społecznościami; należy wprowadzić wymóg, by przedsiębiorstwa zagraniczne w pełni przestrzegały istniejących norm prawnych UE w zakresie świadczenia usług transportowych lub dostawczych na terytorium UE;

(ii) należy dążyć do ułatwienia dostępu do rynków zagranicznych i ograniczenia antykonkurencyjnych praktyk regulacyjnych, zwłaszcza tych, które są szkodliwe dla środowiska i zmniejszają wydajność usług transportowych, oraz nałożonych przez kraje spoza UE restrykcji dotyczących zagranicznych praw własności, a jednocześnie poprzez środki prawne przyznać władzom publicznym prawo do regulowania transportu i zapewniania transportu publicznego; należy rozwiązać kwestię ograniczeń w sektorze morskim i unikać sytuacji, w których statki przewoźników wracają z krajów przyjmujących puste, odnosząc się do niej w szczególności w załącznikach o transporcie morskim i lotniczym;

(iii) należy przedłożyć przepisy mające na celu wzmocnienie praw pasażerów, w szczególności w załączniku o transporcie lotniczym, a także w odniesieniu do wszystkich rodzajów transportu, tak by porozumienie to przyniosło korzyści również konsumentom;

(iv) należy zachować prawa państw członkowskich dotyczące istniejących lub przyszłych uregulowań krajowych oraz dwustronnych i wielostronnych umów o transporcie drogowym, obejmujących wymogi w zakresie zezwoleń na tranzyt; należy wykluczyć z zakresu załącznika o transporcie drogowym wszelkie przepisy ułatwiające wjazd i pobyt zawodowych kierowców; należy odrzucić wszelkie żądania dotyczące podejmowania w sektorze transportu drogowego jakichkolwiek zobowiązań dotyczących trybu 4;

(v) należy zapewnić spójność z normami międzynarodowymi, takimi jak normy zatwierdzone przez Międzynarodową Organizację Morską i Organizację Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego, traktować je jako normy minimalne oraz sprzeciwiać się jakiegokolwiek obniżeniu powyższych międzynarodowych poziomów odniesienia; jako cel długoterminowy należy przyjąć wiążące zasady handlu międzynarodowego w sektorze transportu morskiego

Środa, 3 lutego 2016 r.

i lotniczego; należy zapewnić stosowanie konwencji MOP dotyczących sektorów logistyki i transportu, takich jak Konwencja o pracy na morzu; należy podkreślić, że prawodawstwo UE i państw członkowskich oferuje pracownikom korzyści, takie jak bezpieczeństwo i ochrona konsumentów oraz środowiska; należy podkreślić, że wszystkie podmioty świadczące usługi w UE, niezależnie od tego, czy są to podmioty zagraniczne, czy też krajowe, muszą przestrzegać wspomnianych przepisów; należy uznać, że jakość usług jest z natury rzeczy powiązana z jakością zatrudnienia i obowiązującymi ramami prawnymi;

- (vi) należy uzyskać właściwą równowagę pomiędzy liberalizacją konkurencyjnego sektora pocztowego, który ma kluczowe znaczenie dla dalszego rozwoju usług i gospodarki cyfrowej, a ochroną powszechnych usług pocztowych, które odgrywają istotną rolę w promowaniu spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej; należy z tego powodu zapobiegać antykonkurencyjnemu subsydiowaniu skrośnemu i zwiększyć dostęp do rynków krajów spoza UE przy jednoczesnym wypełnianiu określonych przez każdą ze stron obowiązków w zakresie usługi publicznej;
 - (vii) należy pamiętać, że transport morski odgrywa kluczową rolę w gospodarce światowej, zarówno jako sektor, jak i jako pośrednik w handlu międzynarodowym; należy dążyć do przyjęcia jasnego tekstu zawierającego zdecydowane zobowiązania w sprawie zapewnienia dostępu do portów, a także dostępu do rynku oraz traktowania międzynarodowych morskich usług transportowych na równi z usługami krajowymi;
- g) w odniesieniu do zasad dotyczących przepisów krajowych i przejrzystości:
- (i) należy prawnie zagwarantować prawo władz europejskich, krajowych i lokalnych do tworzenia uregulowań w interesie publicznym w sposób nie bardziej restrykcyjny niż GATS ani niepodlegający kryteriom konieczności; należy dopilnować, by postanowienia załączników nie były bardziej restrykcyjne niż te zasady zapisane w art. VI GATS lub w prawie UE;
 - (ii) należy uznać, że strony negocjujące dysponują ramami państwa prawa i niezależnym wymiarem sprawiedliwości przewidującym możliwości odwołania gwarantujące prawa inwestorów i obywateli;
 - (iii) należy promować dobre rządy i przejrzystość oraz zachęcać do dobrych praktyk w procesach administracyjnych, regulacyjnych i legislacyjnych poprzez popieranie podejmowania środków umacniających niezależność decydentów, zwiększających przejrzystość decyzji i demokratyczną odpowiedzialność za nie oraz ograniczających biurokrację; należy podkreślić, że ochrona konsumentów, zdrowia i środowiska oraz bezpieczeństwo i prawa pracownicze muszą być w centrum starań regulacyjnych; należy zadbać o to, by jakakolwiek zmiana poziomu ochrony regulacyjnej w UE była możliwa jedynie w formie zaostrzenia wymogów, a nie ich osłabiania;
 - (iv) należy zagwarantować zabezpieczenie usługi powszechnej, tak by np. osoby mieszkające w odległych regionach, na obszarach przygranicznych, w rejonach górskich lub na wyspach korzystały z tego samego standardu usługi i nie płaciły więcej niż osoby mieszkające na obszarach miejskich;
 - (v) należy uznać, że zgodnie z postanowieniami GATS załącznik dotyczący przepisów krajowych powinien zapobiegać wprowadzaniu przez strony ukrytych barier w handlu i nakładaniu zbędnych obciążeń na przedsiębiorstwa zagraniczne, w szczególności, gdy ubiegają się o różnego rodzaju pozwolenia; należy zapewnić dalszą realizację celów interesu publicznego przez regulacje krajowe;
 - (vi) należy upewnić się, że uzgodnione zasady stosuje się wyłącznie do środków związanych z handlem, takich jak kwalifikacje oraz wymogi i procedury dotyczące udzielania licencji, i wyłącznie do sektorów, w których strona podjęła zobowiązania;
 - (vii) należy złożyć wnioski i opublikować opinię prawną przed głosowaniem Parlamentu nad ostatecznym porozumieniem celem zapewnienia gruntownej oceny dwóch załączników o regulacjach krajowych i przejrzystości w świetle prawa UE, a także ocenić, czy obowiązki prawne określone w tych załącznikach są wypełniane w UE;

Środa, 3 lutego 2016 r.

- (viii) należy jasno zdefiniować prawotwórcze zasady przejrzystości i obiektywności, aby zapewnić, że pojęcia te nie zmieniają się w gotowe przepisy;
- (ix) należy przygotować informacje na temat przepisów związanych z handlem i ich administracji, w tym przepisów mających zastosowanie na szczeblu niższym niż federalny, które będą dostępne publicznie w internecie; należy położyć nacisk na zasady rządzące przyznawaniem licencji i zezwoleń; należy szczególnie dążyć do stworzenia jednostopniowego internetowego systemu informacji dla MŚP, a także włączyć MŚP w proces tworzenia tego systemu;
- (x) należy upewnić się, że opłaty administracyjne pobierane od przedsiębiorstw zagranicznych są uczciwe i niedyskryminujące, że dostateczne środki umożliwiające złożenie skargi do sądów krajowych są dostępne również dla zagranicznych i krajowych usługodawców oraz że orzeczenia wydawane są w rozsądnym terminie;
- (xi) należy utrzymać unijną praktykę przeprowadzania konsultacji społecznych przed przedstawieniem wniosków ustawodawczych; należy dopilnować, aby wyniki tych konsultacji były szczegółowo uwzględniane podczas negocjacji;
- (xii) należy sprzeciwić się wszelkim propozycjom obowiązkowego przedstawiania wniosków ustawodawczych stronom trzecim przed ich publikacją; należy pamiętać, że zainteresowane strony mają różny dostęp do zasobów i wiedzy fachowej, należy też zapewnić, aby wprowadzenie w porozumieniu TiSA dobrowolnych konsultacji z zainteresowanymi stronami nie doprowadziło do faworyzowania lepiej finansowanych organizacji;
- h) w odniesieniu do zasad zawartych w innych dyscyplinach regulacyjnych:
- (i) należy uznać, że porozumienie TiSA jest szansą na zapewnienie konkurencji przestrzegającej przepisów, a nie stanowić dla nich uzasadnienie;
- (ii) należy zapewnić przestrzeganie w praktyce wspólnie uzgodnionych zobowiązań, umożliwić skuteczne środki odwetowe oraz wprowadzić środki zniechęcające do naruszania zobowiązań; należy zatem włączyć do porozumienia mechanizm rozstrzygania sporów między państwami, który byłby stosowany do czasu nadania porozumieniu charakteru wielostronnego i dostępności mechanizmów rozstrzygania sporów WTO; należy zmienić rozporządzenie (UE) nr 654/2014 dotyczące wykonywania praw Unii w zakresie stosowania i egzekwowania zasad handlu międzynarodowego w celu zapewnienia UE możliwości podjęcia działań odwetowych w sektorze usług;
- (iii) należy bronić ujęcia załącznika regulacyjnego w sprawie zamówień publicznych celem zmaksymalizowania udziału przedsiębiorstw europejskich w przetargach zagranicznych przy jednoczesnym zachowaniu unijnych kryteriów, w tym kryteriów społecznych i środowiskowych, oraz procedur w europejskich przetargach, szczególnie dotyczących dostępu MŚP do zamówień publicznych, kryteriów kwalifikacji opartych na najlepszym stosunku jakości do ceny i progów, poniżej których zobowiązania nie mają zastosowania; należy zlikwidować brak przejrzystości oraz bariery utrudniające wchodzenie na rynek w kwestii zaproszeń do składania ofert w przetargach pozaeuropejskich i napiętnować brak wzajemności w tej dziedzinie na wszystkich szczeblach administracji rządowej, jaki pokazuje preferencyjne traktowanie przedsiębiorstw krajowych w szeregu państw, dopuszczając możliwość wyboru zobowiązań dotyczących dostępu do rynku i traktowania narodowego dla zachowania wielostronności; należy poprze ratyfikację i wdrożenie przez strony, które dotychczas tego nie uczyniły, Porozumienia WTO w sprawie zamówień rządowych i jego rewizję z 2011 r.; należy zwrócić się do Unii Europejskiej, aby, wzorując się na „American Business Act” wprowadziła „European Business Act” wspierający rozwój gospodarczy MŚP i przemysłu europejskiego;
- (iv) należy zapewnić ochronę małych i średnich usługodawców z UE przed nieuczciwymi praktykami handlowymi ze strony usługodawców spoza UE;
- (v) należy obniżyć niepotrzebne bariery w handlu usługami związanymi z energią i środowiskiem, zwłaszcza usługami odnoszącymi się do rozwijania i promowania energii odnawialnej i technologii ekologicznych, zachowując możliwość wyrażenia zastrzeżeń dotyczących dostępu do rynku i traktowania narodowego we wszystkich

Środa, 3 lutego 2016 r.

rodzajach dostaw w tym obszarze, ze względu na zwiększającą się liczbę usług, takich jak montaż, zarządzanie i naprawy, które są sprzedawane w tych dwóch dziedzinach razem z produktami; należy jednoznacznie uznać władzę każdej ze stron nad źródłami energii zgodnie z postanowieniami Traktatu i prawnie zagwarantować – poprzez udoskonalenie przepisów równoważnych z GATS – prawo UE do tworzenia uregulowań, w szczególności aby osiągnąć europejskie cele w odniesieniu do zrównoważonego rozwoju, polityki klimatycznej, bezpieczeństwa i przystępności cenowej;

- (vi) należy dopilnować, aby przyszłe zobowiązania przetargowe nie miały pierwszeństwa przed prawem lokalnym lub krajowym żadnej ze stron;
- i) w odniesieniu do działań społecznych i politycznych:
- (i) należy zapewnić najwyższy poziom przejrzystości, dialogu i rozliczalności;
 - (ii) należy w pełni i bezzwłocznie informować Parlament Europejski na wszystkich etapach negocjacji; należy upewnić się, że wszyscy posłowie do Parlamentu Europejskiego otrzymali wszystkie dokumenty negocjacyjne związane z porozumieniem TiSA, a także wewnętrzne dokumenty Komisji Europejskiej, takie jak szczegółowe podsumowania rund negocjacyjnych i gruntowne oceny ofert stron TiSA, pod warunkiem, że zagwarantowana jest należyta poufność; zgodnie z polityką WTO, orzecnictwem ETS dotyczącym dokumentów niejawnych oraz ograniczeniami zapisanymi w dorobku prawnym UE, w szczególności w rozporządzeniu (WE) nr 1049/2001 w sprawie dostępu do dokumentów publicznych, należy upublicznić dokumenty negocjacyjne, z wyjątkiem tych, które są utajnione w trybie wyraźnego uzasadnienia w każdym indywidualnym przypadku;
 - (iii) należy z zadowoleniem przyjąć dążenie do przejrzystości wobec społeczeństwa, które zyskało znaczenie od wyborów europejskich w 2014 r., w tym publikację oferty dostępu do rynku UE i mandatu udzielonego przez Radę; należy kontynuować te działania poprzez zapewnienie not faktograficznych wyjaśniających jasno i zrozumiale każdą część porozumienia, i publikację merytorycznych sprawozdań zwrotnych na stronie internetowej „Europa”; należy zachęcić naszych partnerów negocjacyjnych do podjęcia dalszych kroków na rzecz przejrzystości, aby warunki negocjowania TiSA nie były mniej przejrzyste od warunków zapewnianych pod auspicjami WTO;
 - (iv) należy zapewnić profesjonalną i ciągłą współpracę instytucji UE z wszystkimi zainteresowanymi stronami w trakcie procesu negocjacji; należy wezwać do zintensyfikowania tej współpracy wraz z postępem negocjacji, aby oczekiwania europejskiego społeczeństwa obywatelskiego, partnerów społecznych i innych zainteresowanych stron były należycie uwzględniane, m.in. w ramach dialogu ze społeczeństwem obywatelskim; należy podkreślić, że państwa członkowskie, które określają wytyczne negocjacyjne, mają do odegrania zasadniczą rolę pod tym względem;
 - (v) należy zachęcić państwa członkowskie do zaangażowania parlamentów narodowych i władz lokalnych i regionalnych oraz zasięgnięcia ich opinii, a także odpowiedniego informowania ich o trwających negocjacjach;
 - (vi) należy zapraszać przedstawicieli władz lokalnych i regionalnych, reprezentowanych na szczeblu UE przez Komitet Regionów, do rozmów organizowanych przez Komisję na początku i na zakończenie każdej rundy negocjacji;
2. wzywa Komisję do pełnego uwzględnienia niniejszej rezolucji i udzielenie odpowiedzi w terminie sześciu miesięcy od jej przyjęcia;
3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji zawierającej zalecenia Parlamentu Europejskiego Komisji oraz, do wiadomości, Radzie, rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz administracji i parlamentom wszystkich stron porozumienia TiSA.
-